

Výsledky agrárního zahraničního obchodu ČR za období leden až září roku 2024

15. 11. 2024

15. 11. 2024 - Český statistický úřad zveřejnil 6. listopadu první předběžná data o zahraničním obchodě za období leden až září 2024.

V meziročním srovnání období leden - září roku 2024 a 2023 vzrostl obrat agrárního zahraničního obchodu ČR (AZO) o 10,5 %. Rostl jak agrární vývoz, tak agrární dovoz, přičemž vývoz posílil o 10,9 % a hodnota dovozu vzrostla o 10,1 %. Trvale záporné saldo agrárního zahraničního obchodu ČR se prohloubilo o 4,1 % (z 29,1 mld. Kč na 30,3 mld. Kč). Stupeň krytí dovozu vývozem se ve sledovaném období meziročně zvýšil o 0,6 % na 89,2 %.

Záporná bilance AZO ČR se zeměmi EU-27 se za první tři čtvrtletí roku 2024 meziročně zlepšila z 6,6 mld. Kč na 3,6 mld. Kč (tj. o 3,0 mld. Kč). Naopak bilance se třetími zeměmi se meziročně prohloubila z 21,7 mld. Kč na 25,1 mld. Kč (tj. o 3,4 mld. Kč). Tento vývoj byl v obou případech způsoben obchodem s cigaretami a tabákovými výrobky a náhražkami.

Nejvýznamnější meziroční zlepšení bilance v celkovém AZO ČR vykázaly v prvních devíti měsících roku 2024 přípravky k výživě zvířat, pivo a řepková semena, meziroční zhoršení naopak nastalo u drůbežního masa, čokolády a kakaového másla s tím, že zhoršení salda jde těchto položek na vrub zejména nárůstu dovozů ze země EU.

V lednu až září roku 2024 došlo v téměř všech zemích, kde působí agrární diplomaté ČR[1], k meziročnímu nárůstu agrárního exportu ČR. Nejvíce vzrostl export do Číny (o 195,7 %, nárůst exportu peří používaného k vycpávání a chmele, dále do Spojených arabských emirátů (o 44,6 %, zvýšení vývozu sýrů), do Spojených států (o 24,4 %, zejména nárůst exportu potravinových přípravků), do Srbska (o 23,8 %, nárůst exportu přípravků k výživě zvířat a vajec), na Ukrajinu (o 20,9 %, zejména zvýšení vývozu přípravků k výživě zvířat a drůbeže) a do Kanady 20,5 % (nárůst exportu piva a cukrovinek bez kaka). Naopak byl v prvních devíti měsících roku 2024 v porovnání se stejným obdobím roku 2023 zaznamenán pokles hodnoty exportu do Japonska (o 2,0 %, zejména snížení exportu přípravků k výživě zvířat).

KOMODITNÍ POHLED

Nejvíce vyváženými českými agrárními položkami[2] byly v lednu až září 2024 cigarety, přípravky k výživě zvířat, pekařské zboží, potravinové přípravky a pšenice. Hlavními dováženými agrárními produkty do ČR byly vepřové maso, přípravky k výživě zvířat, pekařské zboží, potravinové přípravky a čokoláda.

TERITORIÁLNÍ POHLED

Agrární zboží směřovalo v prvních devíti měsících roku 2024 zejména do Německa (27,4 %) a na Slovensko (19,2 %). V meziročním porovnání v roce 2024 poklesly nepatrně oba podíly jmenovaných zemí, a to o 0,4 p. b., resp. o 0,1 p. b. Třetí nejvýznamnější destinací zůstalo Polsko (8,6 %). Dále následovaly Rakousko (5,1 %), Itálie (5,0 %) a Maďarsko (4,3 %). Hlavními odběrateli v rámci třetích zemí byly Spojené království (2,4 %), Rusko a Ukrajina (shodně 0,8 %), Švýcarsko (0,6 %), USA (0,5 %), Čína, Turecko a Japonsko (shodně 0,4 %).

Český agrární dovoz pocházel v lednu až září 2024 zejména z Německa a Polska, jejichž podíly činily 19,4 % a 15,5 %. V meziročním porovnání sledovaného období roku 2024 poklesly nepatrně oba podíly, a to Německa (o 0,1 p. b.) a podíl Polska (o 0,3 p. b.). Dalšími významnými dovozci byly Nizozemsko (7,3 %), Španělsko (6,4 %), Slovensko (6,2 %) a Itálie (5,9 %). Z třetích zemí byly hlavními dodavateli Ukrajina (2,3 %, nárůst podílu o 0,5 p. b.), Čína (1,9 %), Norsko (1,3 %), Spojené státy a Spojené království (shodně 1,1 %), dále Turecko (1,0 %) a Švýcarsko, Vietnam a Brazílie (shodně 0,7 %).

K nejvýraznějšímu meziročnímu zlepšení bilance českého AZO v teritoriálním pohledu došlo ve sledovaném období roku 2024 v obchodě se Slovenskem (zvýšením kladné bilance o 3,4 mld. Kč, nárůstem vývozu cigaret a čokolády a ostatních kakaových přípravků), Itálií (zlepšení záporné bilance o 1,1 mld. Kč), Německem (zlepšení kladné bilance o 1,1 mld. Kč) a Maďarskem (změna pasivní bilance na aktivní o 878,7 mil. Kč). Zhoršení bilance zaznamenal obchod zejména s Polskem (prohloubení záporné bilance o 2,0 mld. Kč, navýšení dovozu zejména drůbežího masa), dále pak zhoršením záporné bilance se Španělskem o 1,6 mld. Kč, Ukrajinou o 1,5 mld. Kč, změnou kladné bilance na zápornou s Egyptem o 1,3 mld. Kč, Nizozemskem o 641,6 mil. Kč a Norskem o 540,5 mil. Kč.

Údaje o zahraničním obchodu za 1. – 3. čtvrtletí roku 2024 zveřejnil Český statistický úřad 6. listopadu 2024. Tato data jsou předběžná, ale za rok 2023 jsou již definitivní.

Podrobnější data o agrárním zahraničním obchodě za období leden až září roku 2024 naleznete v příloze.

[1] Čína, Japonsko, Kanada, Spojené arabské emiráty, Srbsko, Ukrajina a USA

[2] Řazeno dle hodnoty vývozu ve finančním vyjádření, a to na základě 4-místných, ale i podrobnějších kódů celní nomenklatury.

Přílohy - Výsledky agrárního zahraničního obchodu ČR za leden až září 2024 [ke stažení](#)